**Euroopan parlamentti**
2024-2029

*Ulkoasiainvaliokunta*
*Puheenjohtaja*

22.10.2025

Javier Zarzalejos
Puheenjohtaja
Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Asia: Lausunto ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietoturvallisuudesta unionin toimielimissä, elimissä ja laitoksissa (COM(2022)0119 – C10-0121/2022 – 2022/0094(COD))

Arvoisa puheenjohtaja,

hyvä Javier Zarzalejos

Ulkoasiainvaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Ulkoasiainvaliokunnan koordinaattorit päättivät kokouksessaan 13. tammikuuta 2025 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa. Ulkoasiainvaliokunta hyväksyi lausunnon 16. lokakuuta 2025 pitämässään kokouksessa[1] ja pyytää asiasta vastaavaa valiokuntaa sisällyttämään mietintöönsä seuraavat ehdotukset.

Unionin tietoturvallisuuteen kohdistuu yhä enemmän vaaroja nopeiden geopoliittisten muutosten ja muuttuvan uhkaympäristön vuoksi. Kansainväliset kriisit osoittavat, että EU:n on hankittava uskottavaa ensikäden tietoa siihen tällä hetkellä ja mahdollisesti tulevaisuudessa

[1] Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: David McAllister (puheenjohtaja), Mika Aaltola, Pascal Arimont (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Pernando Barrena Arza, Robert Biedroń, Ľuboš Blaha, Marc Botenga, Grzegorz Braun, Sebastião Bugalho, Jaroslav Bžoch, Tobias Cremer, Henrik Dahl (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Danilo Della Valle, Elio Di Rupo, Tomasz Froelich, Michael Gahler, Niels Geuking (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Christophe Gomart, Hanna Gronkiewicz Waltz (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Bernard Guetta, Sandra Gómez López, Michalis Hadjipantela (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Andrzej Halicki, Rima Hassan, Mircea Gheorghe Hava, Marc Jongen (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Łukasz Kohut, Rihards Kols, Sergey Lagodinsky, Ilia Lazarov (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Antonio López Istúriz White, Liudas Mažylis, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Hannah Neumann, Jan Christoph Oetjen (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti), Kostas Papadakis, Tonino Picula, Chloé Ridel, Nela Riehl, Ilaria Salis, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Stanislav Stoyanov, Marie Agnes Strack Zimmermann, Sebastiaan Stöteler, Nacho Sánchez Amor, Villy Søvndal, Marta Temido, Ivaylo Valchev, Petar Volgin, Nicola Zingaretti, Milan Zver, Dainius Žalimas (sijainen työjärjestyksen 216 artiklan 7 kohdan mukaisesti).

kohdistuvista ulkoisista uhkista, jotta se voi reagoida nopeasti ja tehokkaasti ja suojella paremmin kansalaisiaan ja etujaan ulkomailla. Ulkomainen sekaantuminen ja disinformaatio ovat myös todellinen vaara EU:n demokraattisille prosesseille, ja unionin toimielinten, elinten ja laitosten olisi saatava riittävät keinot ja resurssit näihin uusiin haasteisiin vastaamiseksi.

Ulko- ja turvallisuusasioiden näkökulmasta ja kuten useissa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) täytäntöönpanoa koskevissa parlamentin päätöslauselmissa korostetaan, parlamentille olisi annettava tarvittavat tiedot ja asiakirjat avoimesti ja ajoissa, jotta se voi täyttää asianmukaisesti demokraattista valvontaa koskevan tärkeän tehtävänsä. Sen vuoksi EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen ja turvallisuusluokittelemattomien tietojen luokittelun, käsittelyn ja säilyttämisen vahvistaminen ja yhdenmukaistaminen on erittäin tärkeää.

AFET-valiokunta suhtautuu myönteisesti tähän komission oikea-aikaiseen ehdotukseen, joka on osa komission heinäkuussa 2020 hyväksymää EU:n turvallisuusunionistrategiaa, sillä unionin toimielimillä, elimillä ja laitoksilla on oltava yhteinen asianmukaisen korkea turvataso EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen ja turvallisuusluokittelemattomien tietojen suhteen. AFET-valiokunta suhtautuu myönteisesti myös siihen, että ehdotetulla asetuksella pyritään laatimaan vähimmäissäännöt ja perustamaan toimielinten välinen tietoturvallisuuden koordinointiryhmä, sillä tämä on välttämätön askel kohti yhdenmukaistamista, jotta voidaan varmistaa EU:n tietoturvallisuuskulttuurin sujuva täytäntöönpano.

Huolimatta tästä pyrkimyksestä helpottaa ja yhdenmukaistaa tietojen suojaamista EU:n toimielimissä, elimissä ja laitoksissa, parlamentti muistuttaa tarpeesta parantaa kiireellisesti toimielinten välistä kehystä, joka koskee parlamentin oikeutta saada luottamuksellisia tietoja YUTP:n alalla.

Tämän perusteella AFET-valiokunta ehdottaa, että mietintöluonnokseen sisällytetään seuraavat seikat:

1. Edellä mainittuja institutionaalisia oikeuksia koskevia näkökohtia on selvennettävä asianmukaisesti 32 artiklassa: vaikka luovuttajavalvonta on kiistaton periaate, teksti olisi muotoiltava paremmin, koska tämän periaatteen ei pitäisi olla ensisijainen perussopimuksen mukaisiin oikeuksiin nähden. Ehdotuksen 54 artikla on samalla tavoin puutteellinen, koska siinä ei viitata EU:n toimielimellä oleviin perussopimuksista johtuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen jakamisen perustana.

2. Ehdotuksessa olisi selvennettävä, että Euroopan parlamentin jäsenillä olisi oltava tehtävänsä perusteella oikeus tutustua kaikkiin tarvittaviin tietoihin tiedonsaantitarpeen periaatteen mukaisesti, jotta he voivat käyttää heille perussopimuksissa annettua toimivaltaa. Sen vuoksi ehdotukseen olisi sisällytettävä uusi kohta seuraavasti:

   *”(uusi kohta). Unionin toimielinten jäsenillä olisi oltava tehtävänsä perusteella oikeus tutustua kaikkiin tarvittaviin EU:n luottamuksellisiin ja arkaluonteisiin ei-luottamuksellisiin tietoihin tiedonsaantitarpeen periaatteen ja henkilöturvallisuusselvitystä koskevien sääntöjen mukaisesti, jotta he voivat käyttää heille perussopimuksissa annettua toimivaltaa.”*

3. Olisi otettava käyttöön mekanismi, jonka avulla voidaan käsitellä tietojen yliluokittelutapauksia, erityisesti tietojen luovuttajan ja vastaanottajan välisten neuvottelujen ja lopullisen päätöksen muodossa.

4. Ulkomainen sekaantuminen ja disinformaatio ovat todellinen vaara EU:n demokraattisille prosesseille, ja unionin toimielinten, elinten ja laitosten olisi saatava riittävät keinot ja resurssit vastatakseen näihin uusiin haasteisiin. Ehdotukseen olisi sisällytettävä uusi kohta seuraavasti:

   *”(uusi kohta). Unionin toimielimet ja elimet turvaavat EU:n demokraattisten prosessien eheyden kehittäessään asiakirjoja koskevaa turvallisuuskehystään ja pannessaan sen täytäntöön. Ne muun muassa ottavat käyttöön hankintamenettelyissä erityislausekkeita, joilla vähennetään ulkomaisen sekaantumisen riskiä niiden toiminnassa. Tällaisissa lausekkeissa on käsiteltävä ainakin turvallisuusinfrastruktuurin hankintaa ja ylläpitoa, kolmantena osapuolena olevien organisaatioiden tarkastuksia ja henkilöstön turvallisuusselvityksiä.”*

5. LIBE-valiokunnan olisi asiasta vastaavana valiokuntana harkittava uudelleen, tarjoaako tietoluokan ”NORMAL” luominen (ehdotuksen 13 artikla) riittävästi hyötyjä, jotka olisivat suuremmat kuin uudet hallinnolliset vaatimukset, joita aiheutuisi tämän tietoluokan luomisesta ja soveltamisesta ja sen erottamisesta ”PUBLIC USE” -tiedoista.

Kunnioittavasti

David McAllister

## LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Puheenjohtaja ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole sisällyttänyt mietintöönsä mitään tietoja pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt, jotka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).